

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาด้านสุขภาพจากการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในเกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลีและที่ปลูกสับปะรด อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ที่ทำหน้าที่ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

การศึกษาพบว่าเกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลีมีความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชน้อยกว่าเกษตรกรที่ปลูกสับปะรด โดยที่มีคะแนนต่ำกว่าทุกหมวดและคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เกษตรกรใช้สารเคมีหลายชนิดในการกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลีส่วนใหญ่ใช้สารเคมีกลุ่มกำจัดแมลง อะบาเม็กตินและไซเปอร์มีทริน ร้อยละ 57.3 และ 31.3 ตามลำดับ เป็นสารเคมีอันตรายระดับ II พิษปานกลาง ร้อยละ 81.3 กลุ่มกำจัดวัชพืช พาราควอทและไกรโฟเสท ร้อยละ 82.9 และ 12.9 ตามลำดับ เป็นสารเคมีอันตรายระดับ II พิษปานกลาง ร้อยละ 82.9 กลุ่มกำจัดโรคพืชแมนโคเซปอย่างเดี่ยว เป็นสารเคมีอันตรายระดับ III พิษน้อย ร้อยละ 100.0 เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดส่วนใหญ่ใช้สารเคมีกลุ่มกำจัดแมลง คลอร์ไพริฟอสและอะบาค์แม็กตินร้อยละ 42.3 และ 33.0 ตามลำดับ เป็นสารเคมีอันตรายระดับ II พิษปานกลาง ร้อยละ 84.5 กลุ่มกำจัดวัชพืช พาราควอทและไกรโฟเสท ร้อยละ 27.0 และ 18.1 ตามลำดับ เป็นสารเคมีอันตรายระดับ III พิษน้อย ร้อยละ 60.3 กลุ่มกำจัดโรคพืช คาร์เบนดาซิม และแมนโคเซฟ ร้อยละ 51.3 และ 48.7 ตามลำดับ เป็นสารเคมีอันตรายระดับ III พิษน้อย ร้อยละ 100.0 อาการที่เกิดขึ้นจากการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลีส่วนใหญ่มีอาการแสบจมูก, อ่อนเพลีย, แสบตาปวดแสบปวดร้อนตาคันตา และปวดหัว ร้อยละ 56.4, 56.4, 55.5 และ 51.8 ตามลำดับ เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดส่วนใหญ่มีอาการ อ่อนเพลีย, เหนื่อยออกมาก, คอแห้ง และปวดหัว ร้อยละ 70.0, 64.5, 62.7 และ 50.0 ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชกับปัญหาสุขภาพ (มีการปฏิบัติบ่อยครั้งและเป็นประจำ กับการปฏิบัติบางครั้งและไม่เคยปฏิบัติ) ในเกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลีพบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะกลุ่มอาการรุนแรงปานกลางคือ อ่านฉลากและปฏิบัติตามคำแนะนำก่อนใช้ สวมหน้ากากหรือแว่นตากันละออง สวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาว พ่นสารเคมีขณะที่มีผลที่ผิวหนัง ใช้เล็บมือเกาผิวหนัง พ่นสารเคมีขณะร่างกายเจ็บป่วยไม่สบาย หยิบจับอาหารรับประทานโดยไม่ล้างมือไม่ทำความสะอาดมือก่อน ใช้ปากเป่าหัวฉีดเครื่องพ่นสารเคมี ในเกษตรกรที่ปลูกสับปะรดพบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มอาการรุนแรงน้อย คือ ผสมสารเคมีด้วยมือเปล่า ในกลุ่มอาการรุนแรงปานกลางคือ พ่นเคมีจนหลังเปียกหรือตัวเปียกสารเคมี ผสมสารเคมีด้วยมือเปล่า ฉีดพ่นสารเคมีด้วยมือเปล่า และพบว่าเกษตรกรที่ปลูกสับปะรดมีปัญหาด้านสุขภาพสูงกว่าเกษตรกรที่ปลูกกะหล่ำปลี เนื่องจากการมีพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ไม่ถูกต้องมากกว่าด้าน การผสมสารเคมีด้วยมือเปล่า ฉีดพ่นสารเคมีด้วยมือเปล่า และไม่สวมหน้ากากหรือแว่นตากันละออง

This descriptive research was to investigate the health problem caused by pesticide using in the cases for the cabbage and the pineapple farmers in Nakhornthai District, Phitsanuloke Province. The results showed that, the cabbage farmers had higher knowledge, attitude and good practice of pesticides using than the pineapple farmers. But they were fair for the pineapple farmers, and showed the lower scores for all categories. Farmers used several pesticides. The most cabbage farmers used insecticides, 57.0% Abamectin and 31.3% Cypermethrin. The Class II with moderately toxic was used at 81.3%. The Paraquat and Glyphosate pesticides were used at 82.9% and 12.9% respectively. The Class II with moderately toxic was used at 82.9%. For plant disease control agent, the Mancozeb, Class III with slightly toxic was used at 100.0%. The most of pineapple farmers used insecticides, 42.3% Chlorpyrifos and 33.0% Abamectin. The Class II with moderately toxic was used at 84.5%. Paraquat and Glyphosate pesticides were used at 27.0% and 18.1% respectively. The Class III with slightly toxic was used at 60.3%. For plant disease control agent, the Carbendazim and Mancozeb were used at 51.3% and 48.7% respectively. The Class III with slightly toxic was used at 100.0%. The most cabbage farmers were nose irritant, fatigue, eye irritant and headache at 56.4%, 56.4%, 55.5% and 51.8%, respectively. The most of pineapple farmers were fatigue, hyperhidrosis, dried throat and headache at 70.0%, 64.5%, 62.7% and 50.0 %, respectively.

The relationship between using behaviors and health problem (usual practice, unusual practice) showed a significant relation for the case of the cabbage farmers, especially for the moderate symptom group. The behaviors leading to the health problem was negligence in the label and using guide reading, mask and glasses using, over coat wearing, a wound, scratching the skin, spraying during sickness, eating without hand cleaning, and blowing the sprayer by a mouth. For pine apple framers, the slight symptom was found because of mixing chemical agents by hand. The moderate symptom was found because of chemical soaking at the farmer back, mixing and spraying chemical agent by hand. In addition, the higher health problem was found in the pineapple farmers because of their negative behaviors in pesticide using such as mixing and spraying chemical agents by hand, no mask and glasses using.